

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра правоохоронної діяльності

Петровська Ірина Ігорівна

**АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ**

*методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів освіти
дистанційної форми навчання*

Івано-Франківськ, 2025

УДК 340.12
ББК 67.302
П 30

Рекомендовано до видання вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №_ від _____2025 року)

Рецензенти:

- доцент кафедри конституційного, міжнародного та адміністративного права навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника. к.ю.н., доцент

Зінич Любомир Васильович

- завідувач кафедри правоохоронної діяльності навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника. д.ю.н., професор

Медицький Ігор Богданович

ПЗ0 Петровська І.І. Адміністративно-юрисдикційна діяльність правоохоронних органів: методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів освіти дистанційної форми навчання. Івано-Франківськ: навчально-науковий юридичний інститут Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2025. 27 с.

Методичні вказівки розроблені на основі навчального плану та призначені для організації самостійної роботи здобувачів освіти дистанційної/заочної форми навчання освітнього рівня бакалавр, галузі знань «Правоохоронна діяльність».

Методична розробка включає загальні вказівки та рекомендації для самопідготовки по кожній з тем курсу, літературу та нормативно-правові акти, контрольні питання, що забезпечують поглиблений аналіз та вивчення навчальної дисципліни «Адміністративно-юрисдикційна діяльність правоохоронних органів».

Посібник призначений для здобувачів освіти, викладачів.

© Петровська І.І., 2025

© Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2025

ЗМІСТ

Вступ	3
Тема 1 Адміністративна діяльність в адміністративному праві	6
Тема 2. Поняття, ознаки, функції, методи адміністративно-юрисдикційної діяльності правоохоронних органів	6
Тема 3. Поняття, структура та види проваджень в адміністративній діяльності правоохоронних органів. Адміністративно-правові режими	7
Тема 4. Види актів у адміністративній діяльності правоохоронних органів та вимоги до них	8
Тема 5. Провадження з адміністративної процедури в правоохоронній сфері	8
Тема 6. Адміністративна відповідальність та склад правопорушення. Провадження з притягнення до адміністративної відповідальності	10
Тема 7. Основи поліцейського права та поліцейські заходи впливу	11
Тема 8. Основи адміністративної діяльності з забезпечення національної безпеки правоохоронними органами	12
Джерела для підготовки	14

ВСТУП

Адміністративно-юрисдикційна діяльність правоохоронних органів передбачає вивчення значного комплексу теоретичних положень та правових інститутів, великого масиву нормативно-правових актів, що містять адміністративно-правові норми і визначають правовий статус різних суб'єктів публічної влади, а також широкого діапазону суспільних відносин організаційно-розпорядчого характеру з урахуванням особливостей різних сфер життєдіяльності суспільства. Навчальний курс відіграє важливу роль в підготовці фахівців правоохоронної діяльності. Адміністративна діяльність є правовим інститутом адміністративного права, відповідно адміністративне право є фундаментальною та однією з галузей публічного права України. Адміністративна діяльність, як визначена послідовність дій уповноважених суб'єктів публічної адміністрації з реалізації адміністративно-правових норм, присутня у всіх правових інститутах та підгалузях сучасного адміністративного права. Як відомо, за допомогою засобів сучасного адміністративного права (норми, відносини, законодавство, компетенція суб'єктів, способи реалізації норм) має здійснюється зовнішнє вираження і юридичне оформлення публічного інтересу в суспільстві на основі верховенства права.

При вивченні навчальної дисципліни «Адміністративно-юрисдикційна діяльність правоохоронних органів України» будуть аналізуватись відносини з діяльності публічної адміністрації (адміністрування), адміністративної процедури, що складаються сфері організації діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування (публічних органів, публічної влади), організації роботи публічних службовців; проходження публічної служби, притягнення до адміністративної відповідальності та надання адміністративних послуг.

Адміністративно-юрисдикційна діяльність правоохоронних органів тісно пов'язана з публічною владою. Діяльність публічної адміністрації, що є предметом вивчення адміністративного права, характеризується правовідносинами між представниками легальної влади, а також між публічними органами (суб'єктами владних повноважень) та особами приватного права, наприклад щодо провадження за зверненням громадян чи про застосування заходів адміністративного примусу, притягнення до адміністративної відповідальності, надання адміністративних послуг (реєстраційних, дозвільних, соціально-захисних), публічного контролю та інших адміністративно-правових інститутів, які в своїй сукупності утворюють окрему галузь права в правовій системі за принципами і умовами галузевого поділу на загальну, особливу та спеціальну частини.

Дана навчальна дисципліна має велике значення для підготовки фахівців правоохоронної діяльності, оскільки надає необхідні правові основи та навички аналізу й застосування нормативно-правових актів, без яких неможливе повноцінне засвоєння знань щодо механізму прийняття рішень правоохоронними органами. Вона тісно взаємодіє з конституційним правом,

адміністративним процесуальним правом, трудовим правом, господарським правом, цивільним, кримінальним правом та іншими галузями права, а також іншими галузями знань (економікою – менеджмент управління та система обслуговування, публічним управлінням тощо).

На основі вивчення дисципліни «Адміністративно-юрисдикційна діяльність правоохоронних органів України» здобувачі освіти мають виробити здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності, **загальні компетентності**, такі як:

Здатність застосовувати знання практичних ситуаціях.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.

Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем .

Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Здатність працювати в команді.

Здатність ухвалювати рішення та діяти дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.

Спеціальні компетентності:

Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

Здатність здійснювати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.

Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

Здатність в межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку суспільства та особи, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

Здатність в межах своєї компетенції ефективно забезпечувати публічну (громадську) безпеку та порядок, у тому числі під час масових правопорушень, запобігати та протидіяти домашньому насильству.

Здатність ефективно застосовувати сучасну техніку та інформаційні технології, використовувати технічні засоби, спеціалізовані інформаційно-пошукові системи, бази та банки даних, а також відповідне програмне забезпечення для захисту прав і свобод людини, власності, суспільних відносин від протиправних посягань.

Здатність надавати правоохоронні послуги.

Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

Здатність забезпечувати відповідно до посадових обов'язків охорону об'єктів державної власності, охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності.

Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотримання стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну допомогу.

Здатність здійснювати контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів і речовин, на які поширюється дозвільна система.

Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

Здатність здійснювати взаємодію з іншими суб'єктами сектору безпеки і оборони, у тому числі при усуненні потенційних та реальних загроз державному суверенітету та територіальній цілісності держави.

Програмні результати навчання:

Взаємодіяти із суб'єктами забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку, а також здійснювати комунікацію з фізичними та юридичними особами з метою виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

Знати і розуміти вимоги законодавства, здійснювати кваліфікацію адміністративних та кримінальних правопорушень, грамотно оформлювати процесуальні документи, що використовуються під час провадження у справах про адміністративні та кримінальні правопорушення, застосовувати превентивні та примусові поліцейські заходи.

Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

Контролювати в межах повноважень стан дотримання фізичними та юридичними особами вимог дозвільної системи, правил дорожнього руху, а також інших вимог законодавства у сфері правопорядку.

САМОСТІЙНА РОБОТА

ТЕМА 1 АДМІНІСТРАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРАВІ

Під час самопідготовки здобувачам освіти доцільно звернути увагу на соціальне призначення, предмет, метод, систему та джерела адміністративного права. Адміністративно-юрисдикційна діяльність правоохоронних органів пов'язана з адміністративним правом, яке має давню історію. Серед принципів варто виділити в сучасній адміністративній діяльності правоохоронних органів верховенство права, та складові, які його характеризують : законність, правопорядок, дисципліна в людиноцентристському підході.

Питання для самопідготовки:

1. Соціальне призначення адміністративного права.
2. Інститут адміністративної діяльності, як складова системи адміністративного права.
3. Адміністративне право як публічна, фундаментальна галузь права правової системи України
- 4 Предмет вивчення, метод правового регулювання, принципи, норми, відносини та функції адміністративного права.
5. Поняття, місце та ознаки адміністративної діяльності в адміністративному праві.
6. Законність як складова принципу верховенства права у суспільних відносинах.
7. Способи забезпечення законності: контроль, профілактика правопорушень, запобігання корупції тощо.
8. Правопорядок, правозастосування, правореалізація в діяльності органів публічної влади.
4. Причини та умови правопорушень. Комплекс заходів в профілактики правопорушень.

Контрольні питання:

1. Охарактеризуйте президентський контроль.
2. Охарактеризуйте парламентський контроль.
3. Охарактеризуйте судовий контроль.
4. Які вимоги ставляться до державних службовців?
5. Що таке корупція?
6. Що таке спеціальна перевірка державного службовця?
7. В чому зміст моніторингу способу життя публічних осіб?

Джерела для підготовки:

1-50, 190, 191

ТЕМА 2. ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ, ФУНКЦІЇ, МЕТОДИ АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

При самопідготовці до даної теми, здобувачам освіти потрібно звернути увагу на складові елементи адміністративно-правового статусу.

Також тема заняття передбачає, під час самопідготовки, поглиблений аналіз поняття «правоохоронні органи» та характеристику їх правового статусу, зокрема таких його додаткових ознак для органів влади як мета та завдання діяльності, повноваження, компетенція, адміністративна юрисдикція (в тому числі підвідомчість, правомочність, підслідність, підсудність).

Питання для самопідготовки:

1. Правовий статус адміністративних органів.
2. Правовий статус Служби безпеки України. Заходи забезпечення національної безпеки.
3. Правовий статус прокуратури в Україні. Заходи правової охорони в системі правосуддя.
4. Правовий статус служби правопорядку в Збройних Силах України
5. Ознаки та види заходів адміністративного примусу.

Контрольні питання:

1. Розкрийте суть співвідношення таких категорій «контроль», «нагляд», «перевірка виконання», «інспектування».
2. Охарактеризуйте прокурорський нагляд.
3. Які форми здійснення громадського контролю Ви знаєте?
4. Яких публічних осіб не відносять до державних службовців згідно чинного Закону України «Про державну службу»?

Джерела для підготовки:

1-50, 190-194

ТЕМА 3. ПОНЯТТЯ, СТРУКТУРА ТА ВИДИ ПРОВАДЖЕНЬ В АДМІНІСТРАТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ РЕЖИМИ.

При самопідготовці здобувачам освіти потрібно розуміти та вміти характеризувати зміст адміністративних справ різних видів, провадження, стадії провадження, процесуальні етапи провадження, процесуальні (процедури) дії в адміністративній діяльності, правовий статус учасників проваджень (як вид спеціального правового статусу особи). Також для розуміння відносин із розгляду справ правоохоронними органами варто згрупувати провадження за схожістю сфер діяльності та правового регулювання.

У даній темі навчальної дисципліни варто звернути увагу на повноваження правоохоронних органів із забезпечення правових режимів.

Питання для самопідготовки:

1. Стадії провадження з організації управління органом влади.
2. Характеристика правового режиму воєнного стану, заходів його функціонування.
3. Види надзвичайних ситуацій за Кодексом цивільного захисту.

Контрольні питання:

1. В чому зміст режиму законності?
2. В яких випадках може бути запроваджено надзвичайний стан?

3. Яка процедура проголошення надзвичайного стану?
4. В яких випадках оголошується воєнний стан?
5. Які правові наслідки оголошення воєнного стану?
6. Що таке персональні дані? Чи є відмінність у змісті цього поняття для звичайних громадян і публічних службовців?

Джерела для підготовки:

1-202

ТЕМА 4. ВИДИ АКТИВ У АДМІНІСТРАТИВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ТА ВИМОГИ ДО НИХ

Основи для самостійного опрацювання по цій темі закладено в принципі електронного адміністрування в адміністративному праві, забезпеченням кібербезпеки, у принципах адміністративної процедури та ведення діловодства/документообігу в правоохоронних органах (в тому числі із статистичної діяльності).

Основними поняттями, які потрібно знати та вміти тлумачити є «документ», «електронні документи», «документообіг», «автоматизована система документації», «правові акти», «адміністративні акти», «реквізити документів», «електронні довірчі послуги», «електронний цифровий підпис», «правомірність адміністративних актів», «неправомірні адміністративні акти», «нікчемність адміністративних актів», «неконституційність», «невідповідність закону», «нечинність правового акту».

Питання для самопідготовки:

1. Проаналізуйте структуру та зміст Закону України «Про адміністративну процедуру». Назвіть реквізити Закону, як виду нормативного акту.
2. Проаналізуйте реквізити наказу про призначення на посаду особи. Охарактеризуйте структуру цього наказу та його дію.
3. Реєстрація документації в органах влади.

Контрольні питання:

- 1) Які документи засвідчують юридичні факти?
 - 2) Чи буде вважатись чинним адміністративний акт, який не виконаний?
- Чи буде досягнута мета адміністративної діяльності правоохоронних органів в цьому випадку?

Джерела для підготовки:

1-200

ТЕМА 5. ПРОВАДЖЕННЯ З АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПРОЦЕДУРИ В ПРАВООХОРОННІЙ СФЕРІ

До адміністративної процедури відносять діяльність з надання адміністративних послуг, здійснення контролю (нагляду, аудиту, інспектування) та іншу діяльність правоохоронних органів, яка пов'язана з розглядом та вирішенням адміністративних справ відповідно до завдань їх діяльності й повноважень.

По даній темі потрібно знати визначення таких понять як: адміністративний орган, адміністративна справа, адміністративний акт, адміністративне провадження, адміністративна процедура, публічний інтерес, дискреційне повноваження, функції публічної адміністрації, процедурна дія, процедурне рішення, автентифікація, електронний підпис, принципи адміністративної процедури, адміністративне оскарження, виконання адміністративного акту.

Питання для самопідготовки:

1. Адміністративна процедура: провадження з прийняття адміністративних актів. Принципи адміністративної процедури.
2. Поняття та ознаки адміністративно-процедурного провадження (адміністративного провадження).
3. Адміністративний орган та інші учасники адміністративно-процедурного провадження.
4. Стадії адміністративно-процедурного провадження.
 - 4.1. Ініціювання адміністративного провадження.
 - 4.2. Початок адміністративного провадження та підготовка справи до вирішення.
 - 4.3. Розгляд та вирішення справи.
 - 4.4. Проведення слухання у справі.
5. Особливості окремих адміністративно-процедурних проваджень.
 - 5.1. Провадження з надання адміністративних послуг:
 - 5.1.1 Дозвільні провадження (отримання дозволів, ліцензій тощо), легалізація діяльності суб'єктів господарювання.
 - 5.1.2. Реєстраційні провадження (з ведення загальнодержавних реєстрів).
 - 5.1.3. Провадження з присвоєння спеціальних адміністративних соціальних статусів.
 - 5.2. Контрольні провадження та їх види: інспектування, аудит, моніторинг, перевірка.
- 5.6. Виконавчі провадження.
6. Адміністративне оскарження.
7. Вплив принципів адміністративної процедури на діяльність правоохоронних органів.
8. Види адміністративних справ.
9. Контрольно-наглядове провадження: поняття та стадії.
10. Дозвільне провадження як вид провадження з надання адміністративних послуг.
11. Офіційні реєстри та їх значення в правоохоронній діяльності.

Контрольні питання:

1. Яка інформація про адміністративну послугу є у публічному доступі?
2. Які критерії оцінки якості адміністративних послуг?
3. Які адміністративні послуги є платними ?
4. Коли зародилась система надання адміністративних послуг?
5. Що таке реєстр?

Практичні завдання:

1. Місцева рада прийняла рішення про припинення фінансування заходів за

бюджетною програмою достроково. Чи правомірне дане рішення як акт адміністрування? Які суб'єкти можуть оскаржити його за процедурою адміністративного оскарження? Відповідь обґрунтуйте.

2. Використовуючи державний портал адміністративних послуг опишіть реєстраційну, дозвільну, соціально-захисну адміністративні послуги (опис з картки адміністративної послуги).

Джерела для підготовки:

1-200

ТЕМА 6. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА СКЛАД ПРАВОПОРУШЕННЯ. ПРОВАДЖЕННЯ З ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Для успішного засвоєння матеріалу потрібно зрозуміти місце адміністративної відповідальності серед відносин, які є предметом вивчення адміністративного права та у адміністративній діяльності. А також, яке місце займає адміністративна відповідальність серед відносин юридичної відповідальності.

У даному практичному занятті здобувачам освіти необхідно вивчити поняття склад адміністративного правопорушення як основної категорії інституту адміністративної відповідальності.

Також здобувачам освіти необхідно ознайомитись з структурою складу адміністративних правопорушень, чітко розмежовувати правопорушення за складами.

Питання для самопідготовки:

1. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності.
2. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення (проступку).
3. Склад адміністративного проступку:
 - 3.1. Об'єкти адміністративного проступку.
 - 3.2. Об'єктивна сторона адміністративного проступку.
 - 3.3. Суб'єкт адміністративного правопорушення.
 - 3.4. Суб'єктивна сторона адміністративного правопорушення.
3. Адміністративна відповідальність юридичних осіб.
4. Підстави для звільнення від адміністративної відповідальності.
5. Поняття та види адміністративних стягнень.
6. Провадження з адміністративних правопорушень/ адміністративно-деліктне провадження: поняття та суб'єкти, які беруть участь.
7. Обставини, що виключають провадження в справі про адміністративне правопорушення (ст.247 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП).
8. Стадії провадження з адміністративного правопорушення.
 - 8.1. Відкриття провадження. Заходи забезпечення провадження.
 - 8.2. Розгляд справи про адміністративний проступок. Протокол адміністративного правопорушення.

8.3. Прийняття рішення у справі. Основи кваліфікації адміністративних правопорушень.

8.4. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

9. Адміністративна відповідальність за порушення правил дорожнього руху.

Контрольні питання:

1. Діяння як ознака адміністративного проступку.

2. Протиправність як ознака адміністративного проступку.

3. Вина як ознака адміністративного проступку.

4. Що таке «склад адміністративного проступку»? Яка різниця між складом адміністративного проступку і суто адміністративним проступком?

Джерела для підготовки:

1-192, 197-199

ТЕМА 7. ОСНОВИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПРАВА ТА ПОЛІЦЕЙСЬКІ ЗАХОДИ ВПЛИВУ

На самостійне вивчення по даній темі виділено питання аналітичного характеру для поглибленого розуміння значення принципів права для діяльності поліції та здійснення правозастосування і правової охорони, захисту прав осіб.

Питання для самопідготовки:

1. Поняття поліцейського права. Завдання та правова основа діяльності поліції, принципи діяльності поліції.

2. Діяльність поліцейських.

2.1. Добір на посаду поліцейського.

2.2. Проходження служби в поліції.

2.3. Система поліції та правовий статус поліцейського.

2.4. Соціальний захист поліцейських.

2.5. Громадський контроль поліції.

3. Поліцейські заходи: поняття та вимоги.

4. Види поліцейських заходів :

4.1. Превентивні заходи (перевірка документів особи, опитування особи, поверхнева перевірка, зупинення транспортного засобу, вимога залишити місце і обмеження доступу на визначену територію, обмеження пересування особи чи транспортного засобу або фактичного володіння річчю, проникнення до житла чи іншого володіння особи, перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ, застосування технічних приладів, технічних засобів та спеціалізованого програмного забезпечення, поліцейське піклування).

4.2. Поліцейські заходи примусу та порядок їх застосування (застосування фізичної сили, спеціальних засобів, вогнепальної зброї, зброї та бойової техніки під час здійснення заходів із забезпечення національної безпеки).

5. Антикорупційна діяльність поліції.

6. Вплив загальноправових принципів на діяльність поліції.

7. Основи захисту прав приватних (цивільних) осіб в діяльності поліції: адміністративне оскарження, судовий захист, відшкодування шкоди, завданої неправомірними діями працівників поліції.
8. Основи захисту прав поліцейських. Межі повноважень, незаконні накази та дії при їх наявності.
9. Дисциплінарна відповідальність в поліції.

Контрольні питання:

1. Які ознаки незаконного наказу? Як це описано в Законі «Про адміністративну процедуру?»
2. Які дисциплінарні стягнення є у поліції?
3. Які є види та способи захисту прав осіб в діяльності публічної адміністрації ?
4. Що таке правовий захист?

Джерела для підготовки:

1-203

ТЕМА 8. ОСНОВИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ

Під час самопідготовки потрібно проаналізувати правові засади забезпечення національної безпеки, зокрема безпеки цивільного населення, способи її забезпечення; проаналізувати загрози національній безпеці, правові засади організації оборони в державі; поняття, види та структуру Збройних Сил України.

Здобувач має розуміти основи правовідносин з національної безпеки, повноваження суб'єктів з її забезпечення, військове законодавство, засади правовідносин військової служби; діяння, які тягнуть адміністративну відповідальність за порушення громадського порядку і безпеки.

Питання для самопідготовки:

1. Поняття та основні категорії національної безпеки. Загрози національній безпеці України.
2. Принципи державної політики у сферах національної безпеки і оборони.
3. Сектор безпеки і оборони.
 - 3.1. Склад сектору безпеки і оборони.
 - 3.2. Керівництво у сферах національної безпеки і оборони
 - 3.3. Координація у сферах національної безпеки і оборони
4. Адміністративні органи забезпечення національної безпеки.
5. Планування у сферах національної безпеки і оборони
6. Демократичний цивільний контроль за національною безпекою
7. Стратегія національної безпеки та її реалізація.

Контрольні питання:

1. Яким чином проходить підготовка до військової служби?
2. Назвіть, з якого року починається призовний вік, а також підстави для надання відстрочення і звільнення від призову на строкову військову службу?

3. Право на альтернативну (невійськову) службу.
4. Що таке демократичний цивільний контроль за національною безпекою?
5. Вкажіть основні загрози національній безпеці України в контексті концептуальної доктрини та чинного законодавства.
6. Назвіть основних суб'єктів державного управління у сфері національної безпеки України та класифікуйте їх.
7. Які повноваження має Рада національної безпеки і оборони України та Служба безпеки України у сфері національної безпеки України?
8. Охарактеризуйте адміністративно-правовий режим охорони державного кордону та повноваження Державної прикордонної служби України.
9. Які органи і на підставі яких законодавчих актів здійснюють контроль та нагляд у сфері національної безпеки України?

Джерела для підготовки:

1-203

ДЖЕРЕЛА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

Основні джерела

1. Петровська І. І. Хрестоматія з адміністративного права України для ЄДКІ. Івано-Франківськ : репозитарій ПНУ, 2023. 183 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/18717>
2. Петровська І. І. Адміністративне право: Хрестоматія. Івано-Франківськ : репозитарій ПНУ, 2023. 28 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/16268>
3. Адміністративне право (загальна частина) : навч. посіб. / Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.; Вид. 2-е, доп. Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с
4. Остапенко О. І. Адміністративне право України (загальна частина) : навч. посіб. / [Остапенко О. І. Ковалів М. В., Єсімов С. С. та ін.] ; [Вид. 2-е, доп.] Львів : СПОЛОМ, 2021. 616 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3866/1/%D0%B0%D0%B4%D0%BC%D1%96%D0%BD1%82.pdf>
5. Коломоєць Т. О. Адміністративне право України. Академічний курс : підруч. / Т. О. Коломоєць. К. : Юрінком Інтер, 2011. 576 с.
6. Кучук А.М. Правоохоронна діяльність: питання теоретичного визначення *Науковий вісник Юридичної академії МВС*. 2003. № 2. С. 63–68.
7. Юридична енциклопедія / [редкол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін.]. К. : Укр. енцикл., 1998. Т. 1: А–Г. 672 с.
8. Макаруч В.В. Поняття «правовий статус особи» в теоретично-правовій літературі. *Право.ua*. 2015. № 3. С. 18–23. URL: https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/1740/3/Poniattia_pravov.pdf
9. Петровська І.І. Правові основи публічного адміністрування зовнішньоекономічної діяльності в Україні. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України* Вип.65, 2024. С.107-119. <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/7271/7519>
10. Правоохоронні органи: законодавчі визначення: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/22996>
11. Кузніченко С.О., Спаській А.С. Категорія «Адміністративно-правовий режим» в юридичній науці та законодавстві України. *Актуальні проблеми держави і права*. 2007. №35. С. 70-74. URL: <https://dspace.oduvs.edu.ua/items/9cf82e05-6b13-406c-a792-da3b4c812af810>
12. . Петровська І.І. Окремі питання правового регулювання публічного адміністрування економіки в Україні. *Proceedings of the IV International Scientific and Practical Conference «The world of modern technologies and inventions»*, Vienna, Austria. 329 p. (October 10 – 13, 2023). PP.126-130 URL: <http://lib.pu.if.ua:8080/handle/123456789/17478>
13. Петровська І.І. Податковий контроль серед контрольних правовідносин. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. 2023. С.1.52-1.62 URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/7271/7519>

14. Ю. В. Кузьменко. Адміністративна діяльність національної поліції: протидія та запобігання домашньому насильству. Прикарпатський юридичний вісник. Випуск 2(27), 2019. С.99-102. DOI [https://doi.org/10.32837/pyuv.v0i2\(27\).198](https://doi.org/10.32837/pyuv.v0i2(27).198)

15. Ю. Д. Кунєв, В. О. Дувінг. Публічно-адміністративна діяльність – об’єкт адміністративно-правової науки. Правова позиція. 2019. № 4 (25). С 40-48

16. Шмідт-Ассманн Е. Загальне адміністративне право як ідея врегулювання: основні засади та завдання систематики адміністративного права; пер. з нім. Г. Рижков, І. Сойко, А. Баканов; відп. ред. О. Сироїд. К. : К.І.С., 2009. 552 с.

17. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О.Кузьменко та ін. ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с

18. Адміністративне право України : підручник / В. В. Серeda, О. Л.Хитра, Ю. С. Назар, Д. І. Йосифович, Я. М. Когут та ін. ; за заг. ред. Ю. С. Назара. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 680 с.

19. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

20. Захист та дотримання прав громадян органами Національної поліції України в умовах воєнного стану : тези доп. учасників наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 7 груд. 2022 р.). МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». Вінниця : ХНУВС, 2022. 172 с. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/server/api/core/bitstreams/fde67ef9-fd35-406c-accc-dfaa7e4f4502/content#page=84>

21. Адміністративне право. Загальна частина (альбом схем) [текст]: навч.пос. / О.В.Кузьменко, І.Д. Пастух, М.В.Плугатир, М.В.Співак. К.: Центр учбової літератури, 2015. 232 с.

22. Загальне адміністративне право: підручник / за заг. ред. І. С. Гриценка. К. : Юрінком Інтер, 2015. 568с.

23. Петровська І. І. Правові засади парламентського бюджетного контролю. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2017. Вип.45. С. 96-106. URL: <http://lib.pu.if.ua:8080/handle/123456789/8381>

24. Петровська І.І. До питання адміністративно-правового змісту поняття публічний контроль. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. 2018. Вип.46. С.35-44. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/8416>

25. Петровська І.І. Загальна характеристика законодавства про воєнний стан в Україні. Multidisciplinary academic notes. Science research and practices. Proceedings of the XV International Scientific and Practical Conference. Madrid, Spain. 2022. Pp. 278-281. URL: <https://isg-konf.com/multidisciplinary-academic-notes-science-research-and-practice/> Available at : DOI: 10.46299/ISG.2022.1.15

26. Петровська І.І. Окремі питання антикорупційної діяльності в Україні. Матеріали IV міжнародного правничого форуму «Права людини та публічне врядування» 21 травня 2021 року. Чернівці. Чернівецький університет імені Ю.

Федьковича. С.101-104.

27. Петровська І.І. Окремі питання процедури оскарження контрольних заходів митних органів. *Матеріали для II Всеукраїнського правничого форуму «Права людини та публічне врядування»* (15 травня 2019 року). м. Чернівці: Технодрук, 2019. С. 83-87

28. Петровська І.І. Правові засади діяльності публічної служби під час війни. Колективна монографія. Підрозділ 3.6. Основні напрями модернізації Конституції України в умовах вступу України до Європейського Союзу : монографія / за загальною редакцією В. І. Розвадовського. Івано-Франківськ, 2023. С.238-263. URL:

http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/17355/1/ilovepdf_merged.pdf

29. Петровська І.І. Правові основи публічного адміністрування зовнішньоекономічної діяльності в Україні. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України* Вип.65, 2024. С.107-119. <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/apiclu/article/view/8521/8638>

Додаткові джерела

30. Петровська І.І. Правові засади забезпечення територіальної цілісності та національної безпеки як основ соборності України в інформаційній діяльності публічних службовців. Матеріали IX Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю «Соборність як фундаментальна складова ідеології українського націоналізму». Івано-Франківськ, 16-17 квітня 2021 року / наук.ред. О.М. Сич. Івано-Франківськ : Лілея Н.В., 2021. С.120-127

31. Петровська І.І, Податковий контроль серед контрольних правовідносин. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України*. Збірник наукових статей, Вип.63. 2023. С.52-62. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/18839/1/7271-Article%20Text-21871-1-10-20231128.pdf>

32. Петровська І.І. Публічний контроль у демократичному суспільстві. Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Міжнародні і національні механізми прямої демократії : теорія і практика» 22 січня 2021 року. Івано-Франківськ : НАІР, 2021. С.212-218

33. Стрельченко О. Г., Бухтіярова І. Г., Бухтіяров О. А.. Доктринальна характеристика суб'єктів публічної адміністрації: сучасний вимір у рамках європеїзації суспільства. *Правова позиція*, № 2 (35), 2022. С. 22-26. URL: <https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2022/2/4.pdf>

34. Чорний О.О. Формування сучасного механізму контролю в публічному управлінні: розробка загальної концепції дослідження. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. Випуск 3, 2023. С. 211-215. URL: <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/451/405>

35. Дахова І.І., Ковтун В.І. Забезпечення права на ефективний засіб правового захисту в умовах воєнного стану. *Науковий вісник публічного та приватного права* Випуск 3, 2023. С.79-85 DOI <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2023.3.13>

36. Кунєв Ю.Д. Етапи розвитку адміністративного права / Свобода, безпека та незалежність: правовий вимір: [Матеріали XIII Міжнародної науково-

практичної конференції, м. Київ, Національний авіаційний університет, 24 лютого 2023 р.] С. 200-203. URL <https://dspace.nau.edu.ua/handle/NAU/59030>

37. Міхровська М. С. Людиноцентризм, адміністративне право та електронне урядування. *Право і суспільство* № 2/2023. Т. 2. С. 154-160. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.2.2.23>

38. Петровська І.І. До питання реалізації Стратегії сталого розвитку «Україна 2020 у сфері публічного контролю». *Науково інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. Серія Право. Івано Франківськ: Редакційно видавничий відділ Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького, 2016. Вип. 2 (14). С. 84-89

39. Петровська І.І. Фінансовий контроль в системі заходів запобігання та протидії корупції в Україні: загальна характеристика. *Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України* [текст] : Збірник наукових статей. Випуск 34. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2014. С. 61-71. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cu_2014_34_10.pdf

40. Петровська І.І. Фінансове право: навч.мет. пос. Івано-Франківськ: ННЮІ, 2017. 149 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/3144.pdf>

41. Адміністративно-правове регулювання діяльності патрульної поліції щодо забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні: монографія. / Х.П. Ярмачі, Р.М. Пилипів. М.Ю. Веселов. Житомир: Вид О.О. Євєнюк, 2019. 240 с.

42. Закон «Про адміністративну процедуру»: загальні прозорі правила взаємодії між державою та громадянами й бізнесом. Посібник для публічних службовців. Київ. 2022. 76 с.

43. Науково-практичний коментар до проекту Закону України «Про адміністративну процедуру» / За заг.ред Тимощука В.П. Київ: ФОП Мишалов Д.В., 2019. 460с

44. Ядерна безпека : міжнародний та національний вимір: монографія. колектив авторів / За заг.ред. В.І. Розвадовського. Івано-Франківськ, 2017. 319 с.

45. Права людини та публічне врядування. Матеріали всеукраїнського форуму 15 березня 2018 року. / Уклад. І.В.Ковбас, А.М.Худик, В.А.Вдовічен, С.М.Боднар, П.І. Крайній. Чернівці : Технодрук, 2018. 192 с.

46. Вдосконалення правового регулювання прав та основних свобод людини і громадянина. Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (3-4 травня 2019 р.). Івано-Франківськ, 2019. 278 с

47. Петровська І.І. Правові засади забезпечення територіальної цілісності та національної безпеки як основ соборності України в інформаційній діяльності публічних службовців. Матеріали ІХ Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю «Соборність як фундаментальна складова ідеології українського націоналізму». Івано-Франківськ, 16-17 квітня 2021 року / наук.ред. О.М. Сич. Івано-Франківськ : Лілея Н.В., 2021. С.120-127

48. Петровська І.І. Окремі питання антикорупційної діяльності в Україні. Матеріали ІV міжнародного правничого форуму «Права людини та публічне

врядування» 21 травня 2021 року. Чернівці. Чернівецький університет імені Ю. Федьковича. С.101-104.

49. Петровська І.І. Публічний контроль у демократичному суспільстві. Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Міжнародні і національні механізми прямої демократії : теорія і практика» 22 січня 2021 року. Івано-Франківськ : НАІР, 2021. С.212-218

50. Соломаха А. Г. Іманентний концепт правової держави та його вплив на трансформацію адміністративного права. Право і суспільство №2, 2024. С.562-567. DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.2.79>

Нормативно-правові акти

51. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (тут і надалі – дата звернення 25 січня 2022 року)

52. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (ч.1) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10#Text> (ч.2)

53. Кодекс цивільного захисту від 2.10.2012. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>

54. Конституція України. Відомості Верховної Ради. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

55. Концепція державної житлової політики від 30.06.1995: Верховна Рада України № 254к/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/95-%D0%B2%D1%80#Text>

56. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

57. Основи законодавства України про охорону здоров'я : Закон від 19.11.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

58. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>

59. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 6.04.2000р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>

60. Повітряний кодекс України від 19.05.2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17#Text>

61. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

62. Про затвердження Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самохідних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів та мопедів: Постанова Кабінету Міністрів України від 7 вересня 1998 р. № 1388. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1388-98-%D0%BF#Text>

63. Про автомобільний транспорт: Закон України від 5 квітня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text>

64. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон від 05.07.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>
65. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. ВВР. 1994. № 52. Ст. 455. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-%D0%B2%D1%80#Text>
66. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI зі змінами URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
67. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 року зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
68. Про альтернативну (невійськову) службу: Закон України від 12.12.1991 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1975-12#Text>
69. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26.11.1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
70. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14#Text>
71. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
72. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1550-14#Text>
73. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2007 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
74. Про безоплатну правову допомогу : Закон від 02.06.2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text>
75. Про бібліотеки і бібліотечну справу: Закон від 27.01.1995 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text>
76. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2012 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>
77. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
78. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей : Закон України від 21.09.1999. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1068-14>
79. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 р. ВВР. 2006. № 30. Ст. 260.
80. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку : Закон від 08.02.1995 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/39/95-%D0%B2%D1%80>
81. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 25.03.1992. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2232-12>
82. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України : Закон від 07.03.2002 № 3099-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3099-14>
83. Про громадські об'єднання : Закон України від 22.03.2012 р. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2013. № 1. ст.1
84. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>

85. Про гуманітарну допомогу : Закон України від 22.10.1999. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1192-14>
86. Про депозитарну систему України : Закон України від 06.07.2012 . URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>
87. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19>
88. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України Верховна Рада України: Закон від 23.03.2000. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
89. Про Державний бюджет України на 2020 рік: Закон України від 14.11.2019 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/294-IX>
90. Про державний кордон України: Закон України від 4.11.1991. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>
91. Про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналіста: Закон України від 23.09.1997. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/540/97-%D0%B2%D1%80#Text>
92. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 1.07.2010. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2398-17>
93. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 1.07.2004. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>
94. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
95. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
96. Про державну таємницю : Закон від 21.01.1994 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>
97. Про деякі питання перегляду постанов судів у справах про адміністративні правопорушення: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 5 грудня 2003 р. № 10. Вісник Верховного Суду України. 2004. № 1.
98. Про джерела фінансування органів державної влади: Закон України від 30.06.1999 № 783-XIV . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/783-14>
99. Про дипломатичну службу: Закон України від 20.09.2001. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2728-14>
100. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 5.02.2015. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
101. Про дозвільну діяльність у сфері використання ядерної енергії: Закон України від 11 січня 2000 р. ВВР. 2000. № 9. Ст. 68.
102. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 р. ВВР. 2005. № 48. Ст. 483.
103. Про дорожній рух: Закон України від 30 червня 1993 р. ВВР. 1993. № 31. Ст. 338 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text>

104. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939> 17
105. Про електроенергетику: Закон України від 16.10.1997. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/575/97-%D0%B2%D1%80>
106. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5.10.2017 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#n534>
107. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
108. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012 року зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17#Text>
109. Про житлово-комунальні послуги: Закон України від 24.06.2004 № 1875-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1875-15>
110. Про закордонних українців: Закон України від 4.03.2004. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1582-15>
111. Про залізничний транспорт: Закон України від 04.07.1996 № 273/96-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80>
112. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII . URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
113. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1702> 18
114. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01.07.2010. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2411-17>
115. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон від 11.09.2003. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>
116. Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 р. № 9. Бюлетень законодавства і юридичної практики України. 2004. № 11. С. 20.
117. Про затвердження Інструкції з діловодства за зверненням громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 348. ОВУ. 1997. № 16. Ст. 86 89.
118. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції: Наказ МВС України від 06.11.2015 № 1376. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1496-15>
119. Про затвердження Положення про дозвільну систему: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 1992 р. № 576 (зі змінами).
120. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 р. № 11. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF>

121. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України : Постанова КМУ від 28.10.2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/878-2015-%D0%BF>

122. Про затвердження Порядку подання і реєстрації декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки : Постанова КМ України від 5 червня 2013 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/440-2013-%D0%BF#Text>

123. Про затвердження Порядку продовження строку перебування та продовження або скорочення строку тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства на території України: Постанова КМУ від 15 лютого 2012 р. № 150. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/150-2012-%D0%BF#Text>

124. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80>

125. Про захист персональних даних : Закон від 01.06.2010. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>

126. Про захист прав споживачів: Закон України в редакції від 1 грудня 2005 р., ВВР. 2006. № 7. Ст. 84.

127. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>

128. Про Збройні Сили України: Закон України від 6.12.1991. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>

129. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. ВВР. 1996. № 47. Ст. 256.

130. Про інформацію: Закон від 02.10.1992. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>

131. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від від 27.02.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>

132. Про Консульський статут України : Указ Президента України від 02.04.1994 № 127/94 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/127/94>

133. Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 04.02.1998. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80?test=XX7MfyrCSgkyLryIZiEWNJ7fHI48Us80msh8Ie6>

134. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 р. ВВР. - 2000. № 36. Ст. 299

135. Про медіа: Закон України від 13.12.2022 року зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>

136. Про Митний тариф України : Закон України від 19.09.2013. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/584-18>

137. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

138. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9.04.1999. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>

139. Про міський електричний транспорт: Закон України від 29.06.2004
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1914-15>
140. Про науково-технічну інформацію: Закон від 25.06.1993. URL:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3322-12?test=XX7MfyrCSgkyLryIZiEWNJ7fHI48Us80msh8Ie6>
141. Про нафту і газ: Закон України від 12.07.2001. URL:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2665-14>
142. Про Національний архівний фонд та архівні установи : Закон від 24.12.1993. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3814-12>
143. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.2009. URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
144. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#n355>
145. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014. URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/876-18>
146. Про національну поліцію: Закон України від 02.07.2015. URL:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
147. Про Національну систему конфіденційного зв'язку : Закон України від 10.01.2002. URL:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2919-14>
148. Про оборону України: Закон України від 6.12.1991. URL:
<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>
149. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон від 18.02.1992 URL:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>
150. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 442. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#Text>
151. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон від 24.01.1995. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>
152. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2.06.2016. URL:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>
153. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон від 30.06.1993. URL:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>
154. Про основи містобудування: Закон України від 16.11.1992. URL:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2780-12>
155. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні від 21.03.1991. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/875-12>
156. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
157. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.01.1991. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>

158. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>

159. Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1682-18>

160. Про пожежну безпеку: Закон України від 17 грудня 1993 р. ВВР. 1994. № 5. Ст. 21.

161. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. ВВР. 2001. № 23. Ст. 118.

162. Про Положення про Міністерство закордонних справ України : Указ Президента України від 06.04.2011 № 381/2011 URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/381/2011>

163. Про Положення про Міністерство оборони України та Положення про Генеральний штаб Збройних Сил України : Указ Президента України від 06.04.2011. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/406/2011/page2>

164. Про попередження насильства в сім'ї : Закон від 15.11.2001. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2789-14>

165. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: Закон від 21.01.1994. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3857-12>

166. Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації : Закон від 23.09.1997. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/539/97-%D0%B2%D1%80>

167. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину не законними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду: Закон України від 1 грудня 1994 р. ВВР. 1995. №1. Ст.1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80#Text>

168. Про Правила дорожнього руху: Постанова КМУ від 10 жовтня 2001 зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-%D0%BF#Text>

169. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон від 22.09.2011. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>

170. Про природні монополії: Закон України від 20.04.2000. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1682-14>

171. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 2 З. ст.12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>

172. Про Раду Національної безпеки та оборони: Закон України від 05.03.1998. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80>

173. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 р. ВВР. 1997. № 40. Ст. 260.

174. Про Рахункову палату України : Закон України від 2.07.2015. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 36, ст.360. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/576-19>

175. Про регулювання грошово-кредитного ринку : Постанова Правління Національного банку України від 21.03.2012 № 102. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0102500-12>

176. Про регулювання містобудівної діяльності :Закон України від 17.02.2011. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>
177. Про рекламу: Закон України від 03.07.1996. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/270/96-%D0%B2%D1%80>
178. Про санкції : Закон України від 14.08.2014 № 1644 VII. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1644_18
179. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні: Закон України від 11 грудня 2003 р. зі змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1382-15#Text>
180. Про страховий фонд документації України : Закон України від 22.03.2001. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2332-14>
181. Про судову систему і статус суддів: Закон України від 2.06.2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
182. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 зі змінами. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T211667>
183. Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції: Закон України від 2.09.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1669-18#Text>
184. Про транспорт: Закон України від 10.11.1994 № 232/94-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>
185. Про трубопровідний транспорт: Закон України від 15.05.1996. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/192/96-%D0%B2%D1%80>
186. Про управління об'єктами державної власності: Закон України від 21.09.2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-16#Text>
187. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону : Закон від 22.06.2000. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1835-14>
188. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Міністерства внутрішніх справ України щодо офіційного тлумачення положення частини першої статті 39 Конституції України про завчасне сповіщення органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про проведення зборів, мітингів, походів і демонстрацій (справа щодо завчасного сповіщення про мирні зібрання) 19 квітня 2001 р. № 4-рп/2004. Справа № 1-30/2001. Вісник Конституційного Суду України. 2001 № 2. С. 25-27.
189. Стратегія національної безпеки України. Затверджена Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#n12>

Інформаційні ресурси

190. Локальна внутрішня університетська мережа. Бібліотека та репозитарій <http://lib.pnu.edu.ua/>. Навчальний курс в системі дистанційного навчання : <https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/45c6a5ffe3611cb8f000>

191. Електронні бібліотеки, бази наукових даних, зокрема <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>, та інші ресурси, інформація з яких є достовірною та офіційною).
192. Верховна Рада України <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
193. Кабінет Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua>
194. Івано-Франківська обласна державна адміністрація <https://www.if.gov.ua/>
195. Івано-Франківська обласна рада <https://orada.if.ua/>
196. Портал «ДІЯ» (для адміністративних послуг). URL: <https://diia.gov.ua>
197. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
198. Судова практика Верховного Суду України в адміністративних справах. URL: [https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/46E65A1EF87E9578C2257B4B002E40BC](https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/46E65A1EF87E9578C2257B4B002E40BC)
199. Каталог діючих центральних органів виконавчої влади. URL: <https://www.kmu.gov.ua/catalog>
200. Національна поліція України. URL: <https://www.npu.gov.ua/>
201. Навчальні матеріали з безпеки та оборони центру комплектації ЗСУ. URL: <https://tro.mil.gov.ua/navchalni-materialy/>
202. Міністерство оборони України. URL: <https://mod.gov.ua/>
203. Рада національної безпеки та оборони України. URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>

Посилання на електронні ресурси, наведені у переліку джерел активні станом на грудень 2024 року